Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
10 september 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/172261

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir. Luchtvaartstrategie & Weerbaarheid
Afd. Internat.Luchtvaartpolitiek & Economie

Beslistermijn
17-09-2026

Bijlage(n)
6

Aan Minister

nota

Versturen SEO Benchmark luchthavengelden en overheidsheffingen, rapport van CE Delft over de vliegbelasting en uitgestelde Kamervragen over een onderzoek van Delta over de vliegbelasting

Aanleiding

Elk jaar laat het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een benchmark uitvoeren door onderzoeksbureau SEO Economisch Onderzoek naar het prijsniveau van Schiphol in vergelijking met dat van twaalf concurrerende luchthavens in Europa en in het Midden-Oosten. Tegelijkertijd verstuurt het ministerie van Financiën, mede namens u, een onderzoeksrapport over de effecten van de vliegbelasting naar de Kamer. Ten slotte hebben de leden De Groot (VVD) en Goudzwaard (JA21) schriftelijke vragen gesteld over de vliegbelasting. Het samenhangende thema van deze stukken is de concurrentiepositie en kostendruk van de Nederlandse luchtvaart. Daarom wordt het u gezamenlijk ter accordering aangeboden. De stukken kunnen gelijktijdig aan de Kamer worden verzonden, na Prinsjesdag.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met verzending van:

- Kamerbrief over het SEO rapport: Benchmark Luchthavengelden en overheidsheffingen 2025
- SEO rapport: Benchmark Luchthavengelden en overheidsheffingen 2025
- Kamerbrief over het CE Delft rapport: Afstandsafhankelijke vliegbelasting – aanvullende analyse voor vijf luchthavens
- CE Delft rapport: Afstandsafhankelijke vliegbelasting – aanvullende analyse voor vijf luchthavens
- Beantwoording van de schriftelijke vragen van lid De Groot (VVD), mede namens de staatssecretaris van Financiën
- Beantwoording van de schriftelijke vragen van lid Goudzwaard (JA21), mede namens de staatssecretaris van Financiën

Kernpunten

De belangrijkste conclusie van de benchmark Luchthavengelden en overheidsheffingen 2025 is dat één luchthaven een hoger prijsniveau heeft dan Schiphol: Londen Heathrow. Schiphol klom qua prijsniveau van positie 12 (van 13) in 2019 naar de één na hoogste positie in 2025. Wanneer op toestelniveau wordt gekeken naar de prijs van een landing, afhandeling en vertrek (turnaround), valt op dat Schiphol op plaats vier staat (na Londen Heathrow, Londen Gatwick en Frankfurt) voor toestellen die veelal worden ingezet op intercontinentale bestemmingen.

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel *Wet differentiatie vliegbelasting* is de motie Hoogeveen (JA21)[1] aangenomen. Deze motie verzoekt het kabinet om het in 2025 uitgevoerde onderzoek naar de beleidseffecten van de differentiatie van het tarief van de vliegbelasting te actualiseren en dit uit te splitsen naar de vijf grootste luchthavens van Nederland. CE Delft heeft dit onderzoek uitgevoerd. De verwachte beleidseffecten uit het geactualiseerde onderzoek van CE Delft komen in grote mate overeen met de effecten uit het eerder uitgevoerde onderzoek.

Op 13 augustus en 14 augustus zijn door het lid De Groot (VVD) en het lid Goudzwaard (JA21) schriftelijke vragen gesteld over nieuwsberichten over het rapport opgesteld in opdracht van Delta Airlines. Daar zijn uitstelbrieven op gestuurd, en de beantwoording is nu gereed. De hoofdconclusie uit het rapport is dat Schiphol verbindingen en passagiers zou kunnen verliezen door het maximum van 478.000 vliegtuigbewegingen en een hogere vliegbelasting, met mogelijk substantiële gevolgen voor de Nederlandse economie. De beantwoording van de Kamervragen is afgestemd met het ministerie van Financiën en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Krachtenveld
De stijging van Schiphol naar plek twee laat zien dat het kostenniveau van Schiphol in 2025 hoog is. Daarnaast wordt de vliegbelasting per 1 januari 2027 verhoogd en gedifferentieerd naar afstand. VVD, PVV, JA21, FVD, BBB, DENK, Groep Markuszower hebben meerdere moties in commissiedebatten van IenW ingediend of gesteund voor een gelijk speelveld voor de luchtvaart en de betaalbaarheid van vliegtickets voor Nederlanders. In antwoord op de Kamervragen geeft u aan dat het kabinet in het Belastingplan 2027 de vliegbelasting voor lange afstanden naar Duits niveau verlaagt. Dit is onderdeel van de afspraak in het coalitieakkoord om de vliegbelastingen te harmoniseren.

Informatie die niet openbaargemaakt kan
Niet van toepassing.

Toelichting
Meer toelichting over de onderzoeken vindt u in de Kamerbrieven.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	SEO Benchmark luchthavengelden en overheidsheffingen	Een vergelijking van de luchthavengelden en overheidsheffingen op Schiphol in vergelijking met twaalf andere luchthavens
2	Kamerbrief bij versturen benchmark	Toelichting op het rapport

[1] Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 111.

Datum
3 september 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/172261

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir. Luchtvaartstrategie & Weerbaarheid
Afd. Internat.Luchtvaartpol. & Economie

Aan
Minister

Bijlage(n)
6

3	CE Delft: Afstandsafhankelijke vliegbelasting – aanvullende analyse voor vijf luchthavens	Onderzoek naar de effecten van de gedifferentieerde vliegbelasting per 1 januari 2027. Verstuurd door het ministerie van Financiën
4	Kamerbrief bij versturen rapport CE Delft	Toelichting op het rapport. Verstuurd door het ministerie van Financiën
5	Kamervragen De Groot (VVD)	Beantwoording van de schriftelijke vragen
6	Kamervragen Goudzwaard (JA21)	Beantwoording van de schriftelijke vragen

Datum
3 september 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/172261

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir. Luchtvaartstrategie & Weerbaarheid
Afd. Internat.Luchtvaartpol. & Economie

Aan
Minister

Bijlage(n)
6